

V a l t i o n e u v o s t o l l e .

Niiden maiden joukkoon, joiden kanssa Suomen kauppavaihto on eoäedullinen, kuuluu Tshekkoslovakia. Yhdentoista viimeisen vuoden aikana on Suomen kauppaa tämän maan kanssa ollut jatkuvasti passiivinen. Suomen vienti Tshekkoslovakiaan on näinä vuosina osto- ja myyntimaatilaston mukaan vaihdellut 0,2 miljoonasta 12,7 miljoonaan Smk, kun Tshekkoslovakian tuonti Suomeen samana aikana on vaihdellut 17,9 milj. markasta 114,7 miljoonaan markkaan. Vuonna 1935 oli Tshhekkoslovakian tuonti 83,1 milj. mk, mutta vienti sinne vain 12,7 milj. mk. Vain kahtena vuotena aikaisemmin - vuosina 1928 ja 1930 - Tshekkoslovakian tuonti Suomeen on ollut näin suuri.

Jos otetaan huomioon se määrä, jolla Suomen tuonti v. 1935 osoittautui alkuperämaatilaston mukaan suuremmaksi kuin ostomaatilaston mukaan - mikä suhde lienee ollut normaali - voi laskea, että Suomeen v:sta 1925 lähtien, kulumassa olevan vuoden heinäkuu mukaan luettuna, on tuotu Tshhekkoslovakiasta tavaroita n. 900 milj. Smk arvosta. Tshhekkoslovakiaan vietyjä suomalaisia tavaroita sen sijain lienee ollut jonkin verran enemmän kuin vuoden 1935 kulutusmaatilasto osoittaa. Tämä seikka johtuu siitä, että kaikki Suomesta Tshhekkoslovakiaan vietyt tavarat eivät vielääkään täyteen määräänsä esiinny Suomen tilaston kulutusmaanumeroissa. Sellaisiin tavaroihin on luettava muun muassa Suomesta vierasmaalaisten myyjien välityksellä Tshekkoslovakiaan ostetut rautalejeringit. Kun 60 milj. Smk todennäköisesti hyvinkin riittää Suomen viennin kokonaismääräksi aikana 1925 - heinäkuu 1936, jää Suomen tuontienemmyydeksi kysymyksessäolevana aikana n. 840 milj. Smk.

Näin huomattavalla rahamäärällä on Suomi tukenut Tshhekkoslovakian työoloja ja yleensä tämän maan tuotantoelämää ylläpitäen aikana.

Tshhekkoslovakia sai Itävalta-Unkarin entiseltä keisarikunnalta perinnöksi tämän valtakunnan jo ennen sotaa voimakkaasti kehittyneen teollisuuden pääosan. Kun tämän maan sodan jälkeisissä sekavissa oloissa on ollut pakko kiinnittää erikoista huomiota työoloihinsa ja tässä tarkoituksessa kehittää vientiä muihin maihin laajassa mittakaavassa, ymmärtää helposti, miksi Tshhekkoslovakia myöskin on pyrkinyt Suomen markkinoille ja minkä vuoksi sen vientitavaroissa valmiit teollisuustuotteet näyttävät siksi merkittävää osaa. Se tuonin lisäys, joka tshekkoslovakialaisten tavarain ryhmässä viime vuosina ja edelleen tänäkin vuonna esiintyy, onkin valtaosalta teollisuustavaraa ja lisäksi sellaista, jota Suomen oma teollisuus ky-

kenee valmistamaan. Huomattavan osan siitä muodostavat puuvillalangat ja -kankaat; villakankaat, trikoo-, lasi-, metalli- y.m. teollisuustuotteet.

Tutkimus, jonka Suomen Teollisuusliitto on asiassa toimeenpannut, osoittaa, että Tshekkoslovakian teollisuus- ja vientipolitiikka on erittäin määrätietoista. Vientinsä kehittämiseksi ja turvaamiseksi käyttää Tshekkoslovakia suuressa mitakaavassa kaikenlaisia tukitoimenpiteitä, kuten laajaa luottotakuujärjestelmää, vientiluoton ja kurssivahinkojen vakuuttamista y.m., jota kaikkea maan valtiovalta muodossa tai toisessa tukee. Samaten on maan tullipolitiikka järjestetty ei ainoastaan kotimaisten työolojen vakauttamista ja kehittämistä silmällä pitäen, vaan myöskin vientitoiminnan suojaamista ja edistämistä. Teollisuusliiton hankkima selvitys osoittaa, että tullit niihin teollisuustavaroihin nähden, joiden alalla Tshekkoslovakia kilpailee kotoisilla markkinoillamme, ovat, harvoja poikkeuksia lukuunottamatta, Suomen vastaavia tulleja moninkertoin korkeammat, eräässä tapauksessa jopa n. 14-kertaiset, ja että vastavuoroisuudesta ja tasasuhteisuudesta ei voida lainkaan puhua.

Paitsi sitä, että Tshekkoslovakia käyttää edellä esitetynlaisia keinoja tuotantotoimintansa ja vientinsä tukemiseksi, ovat monet Suomen tärkeät vientitavarat Tshekkoslovakiassa tuontiluvan varassa, samoin kuin tuonti yleisesti on valuutan saannin luvasta riippuvainen. Käytännössä tämä merkitsee sitä, että Suomella, jossa vallitsee kaupan vapaus ja jossa tullit Tshekkoslovakian tulleihin verrattuina ovat sangen alhaiset, ei ole käytettäväänään tehokkaita vastakeinoja ja mahdollisuuksia kehittää vientiään sekä suojella kotimaisia markkinoitaan Tshekkoslovakian nähden.

Myöskin kauppapoliittisessa suhteessa antaa kaupan yksipuolinen kehittyminen Suomen ja Tshekkoslovakian välillä aihetta huomautuksiin. Tämän yksipuolisuuden sietäminen saattaa muodostua seurauksiltaan mallellemme vakavaksikin, jos siihen alkavat kiinnittää huomiota ne ulkovallat, jotka ovat Suomelle tärkeitä ostajamaita ja joiden ostohalusta kansantaloutemme tasapaino riippuu. Kun kauppasopimukset nykyisin tehdään vain lyhyiksi ajoiksi ja niiden uusiminen sen vuoksi tavan takaa on päiväjärjestyksessä, voi passiiviseen suuntaan yksipuolisesti erään maan hyväksi kehittyvä Suomen kauppa antaa kauppasopimusneuvotteluissa jollekin tärkeälle ostajamaalle aiheen supistaa Suomen vientiä semmoisten maiden eduksi, jotka paremmin huolehtivat vastavuoroisuudesta. Tshekkoslovakian tuonti nyt jo kieltämättä häiritsee oman tuotantoamme ja kiristää omia työmarkkinoitamme, samalla kun se on omiaan hidastuttamaan niitä pyrkimyksiä, joiden tarkoituksena on kehittää teollisuustuotantoamme yhä pystyvämmäksi laatutuotantoon ja vientiin myös näillä aloilla. Huomattava on edelleen, että Tshekkoslovakialle kauppasopimuksessa myönnotyt tullialennukset ovat käytännössä jääneet varsin merkityksettömiksi. Sitä vastoin ovat suosituimmuuden nojalla ne laajat tullialennusedut, joita on annettu Suomen tärkeimmille vientimaille, etusijassa Englannille, muodostuneet Tshekkoslovakialle varsin mer-

kitseviksi. Niinpä edusti sellaisten tshekkoslovakialaisten tavarain tuonti Suomeen, joiden autonominen tulli Suomessa on korkeampi kuin sopimustulli ja jotka tuotteet suosituimmuuden nojalla nauttivat tullialennusta, v. 1935 yhteensä 15,5 milj. markkaa oli noin 17 % Suomen koko tuonnista Tshekkoslovakiasta. Erityisesti on Tshekkoslovakia voinut, niinkuin sanottu, käyttää hyväkseen Englannille myönnettyjä tullialennuksia. Myöhemmin aikaansaatu vähäinen suosituimmuuden rajoittaminen Tshekkoslovakian kanssa tehdyssä kauppasopimuksessa eräisiin puuvilla- ja villakankaisiin nähden, jotka tullialennukset sisältyvät Englannin kanssa marraskuun 17 p. 1933 tehtyyn kauppasopimukseen, eivät ole voineet rajoittaa kyseessä olevien tavarain tuontia Tshekkoslovakiasta ja siirtää tätä tuontia Englannin hyväksi. Päinvastoin on näiden tuotteiden tuonti Suomeen lisääntynyt entisestään. Vieläpä on se, suosituimmuuden perusteella, muualta tapahtuvan tuonnin ohella, alkanut vaarantaa työoloja sosiaalisestikin tärkeässä puuvillateollisuudessamme. Myynnin pienentyessä on välittömänä seurauksena ollut tuotannon supistaminen, joten tehtaiden työväestön ansio- ja toimeentulomahdollisuudet ovat vastaavasti vähentyneet. Myöskin lasiteollisuuden työlöt antavat nykyään aihetta huoliin. Epäilemättä ovat kaikkeen tähän olleet syynä hintasuhteetkin. Tshekkoslovakialaisia tavaroita on voitu tänne myydä alle kotimaisten hintojen myöskin niiden avustusten ansiosta, joita Tshekkoslovakiassa maan teollisuudelle muodossa tai toisessa valtiovalan taholta annetaan.

Ottamalla huomioon se vaikea tilanne, joka kaupallisessa suhteessa maailmassa edelleen vallitsee, tullaan vastaisissa kauppasopimusneuvotteluissa Suomelle tärkeiden vientimaiden kanssa ilmeisesti vetoamaan siihen, että Suomen tulisi enemmän kuin tähän asti suosituimmuutta rajoittamalla pyrkiä huolehtimaan ostajamaitensa eduista. Nykyisen kauppasopimuspolitiikan vaatimuksiin ei kuulu ainoastaan, että maan, jolla on jonkin toisen maan kanssa aktiivinen kauppataase, tulee huolehtia vain viennistään, vaan myöskin tuonnistaan kyseessä olevasta maasta. Tässä suhteessa, kuten edellä huomautettiin, voidaan Tshekkoslovakiaan nähden, kun otetaan huomioon ne kaupan vapauden rajoitukset, jotka siellä maan oman tuotannon turvaamiseksi on toimeenpantu, esittää painavia muistutuksia.

Edellä esitetyistä tosiseikoista lähtien olisi suuremman tasasuhtaisuuden aikaansaamiseksi Suomen ja Tshekkoslovakian välisessä kaupassa Suomen Teollisuusliiton mielestä välttämätöntä kiireimmiten ryhtyä nykyisen kansantaloudellemme epäedullisen kauppavaihdon järjestelyyn. Kun neuvotteluja on jo käyty vuosikausia niiden tuottamatta käytännöllisiä tuloksia, olisi vihdoin käytävä asiaan tarmokkain ottein ja aloitettava Tshekkoslovakian kanssa uudet neuvottelut sittenkun nykyinen kauppasopimus on irtisanottu. Tietämämme mukaan on myöskin Tullihallitus asettunut sopimuksen välittömän irtisanomisen kannalle. Suomen Teollisuusliitto näin ollen kunnioittaen esittää

että Suomen ja Tshekkoslovakian välinen, joulukuun 22 päivänä 1934 allekirjoitettu kauppa- ja merenkulkusopimus siihen tehtyine lisä-

pöytäkirjoineen sanottaisiin irti; sekä

että Suomen Teollisuusliitto saisi tilaisuuden
esittää oman ehdotuksensa uudeksi tariffisopi-
mukseksi mikäli koskee kotimarkkinateollisuuden
alaan kuuluvia tuotteita.

Helsingissä, lokakuun 9 p. 1936.

SUOMEN TEOLLISUUSLIITTO

C. Voss-Schrader.

Yrjö Koskelainen.